

Samnanger Kommune
Avdeling teknisk forvaltning.
Tyssevegen 217
5650 Tysse

Årland, 17.08.2022

Høyringsuttale angående offentlig ettersyn av kommunedelplan for akvakultur i sjø Samnanger Kommune. Dykkar referanse 20/109/22/4766/17/RLØ.

Viser til Kommunedelplan for akvakultur i sjø 2022 – 2031 med fylgjande vedlegg: Planomtale, føresegner, plankart, konsekvensutgreiing samt ROS-analyse akvakultur, alle datert 10.05.2022.

I tillegg er motteke fylgjande notat: «Miljøkrav datert 30.11.2021» samt «Arealanalyse akvakultur datert 07.10.2021».

Næringsforumet meiner planarbeidet med konsekvensutgreiing og ROS analyse på god og oversiktleg måte skildrar tilhøva for eksisterande og ny akvakultur i fjorden. Forumet har fylgjeleg lite å føya til, men legg likevel med ei oppsummering av det som er vektlagt ved gjennomgang av planen.

Arealfordelinga;

Areala i KPA 2018 kalla Djupedalen (173 daa) , og Hetlevika (70 daa) er tatt ut av planen, mens to nye areal er peika ut nemleg Erevika (215 daa) og Solbjørg 354 daa. Dei nye areala er pålagt miljøkrav. Dei to eksisterande lokasjonane for oppdrett, nemleg Sagen og Nygård, vert utvida med høvesvis 109 daa og 34 daa. Totalt areal som vert sett av til oppdrett og anna akvakultur vert auka med 469 daa til 876 daa, alt i midtre og ytre del av Samnangerfjorden.

Nye areal:

Sagen II får auka arealet med 109 daa til 145 daa. Etter Næringsforumet si meining er dette tilfredsstillande, og opnar for moglege utviding av produksjonen ved anlegga. Denne verksemda har vore i drift sidan 2014 og har hatt gode resultat innan miljøgranskinga i heile perioden.

Dagens anlegg er semilukka, noko som gjer at utslepp er svært avgrensa.

Me har merka oss at i samsvar med konsekvensutgreiinga, *vil eit større areal til anlegget ikkje medføra endring i utslepp og vil heller ikkje medføra endring i konsekvens kva gjeld kystvatn og vassdrags-natur.*

Eit større areal ved Sagen vil gje høve til auka produksjon, noko som kan vera negativt med omsyn til kystvatn og vassdragsnatur.

Nygård får auka arealet sitt med 34 daa til totalt 162 daa. Også for denne lokaliteten har me merka oss at I følge konsekvensutgreiinga *vil påverknaden på anadrom fisk i sjøområdet vera uendra samanlikna med dagens situasjon. Ei utviding av arealet vil ikkje medføra ei vesentleg endring i konsekvens kva gjeld kystvatn og vassdragsnatur. Eit større areal vil gje høve til auka produksjon.*

Næringsforumet har ved fleire høve vert i kontakt med firmaet som eig og driv anlegget ved Nygård, og fått forklart at dei i seinare tid på fleire områder har lagt om til meir miljøvennleg drift.

Blant anna her dei skifta til miljøvenlege materialar i anlegget, skifta til landstraum (i staden for aggregat) og dei har lagt om føringa til for som ikkje å inneheld miljøskadeleg stoff.

Ervika. (Nytt areal 215 daa). Tema Friluftsliv og rekreasjon, Fiskeriinteresse og Arealbruk på land/folkehelse har fått konsekvens liten negativ og er skildra i konsekvensutgreiinga: Friområde ved Børisanden ligg tett på området. Etablering av eit anlegg i området vil kunna redusera verdien på dette området noko.

Fortøyingane frå eit eventuelt anlegg i området skal leggjast utanom det registrerte rekefeltet.

Ervika er i planframlegget regulert til framtidig areal til kombinert føremål akvakultur og fiske/ferdsel. Arealet er utan eksisterande godkjent anlegg, men arealet skal prioriterast for akvakultur dersom søknad om løyve gir akseptable natur og miljøhøve.

Solbjørg: (Nytt areal 354 daa). Tema friluftsliv og rekreasjon, fiskeriinteresse og arealbruk på land/folkehelse - har fått konsekvens liten negativ, og er skildra i konsekvensutgreiinga.

Det går fram av rapporten at det er relativt låg potensiale for konflikt med arealbruk på land knytt til busetnad. Konstruksjonar vil vera synleg i nærområdet og kan redusera bruk av sjøområdet. Det kan i tillegg vera utfordringar knytt til støy, avhengig av kva type anlegg som skal etablerast.

Lokalitetane i Ervika og Solbjørg er på begge pålagt miljøkrav, som sikrar at det ikkje skal vera utslepp, eller minimalt med utslepp, frå anlegga. Det er krav om 2 månader brakklegging mellom kvart utsett. Dei nye areala ligg relativt skjerma plassert og det er ikkje grunn til å tru at det er betydeleg risiko for sterk vind i dess områda.

Planen peikar på at det er stor og aukande interesse for algedyrking i Noreg. Også sukker tare og butare er nemnt, i tillegg til oppdrett av skaldyr, muslingar og pigghudar. I dei nye lokasjonane i Samnangerfjorden kan det verta aktuelt med oppdrett av hummar, kreps, kongekrabbe, blåskjel, kamskjel østers og kråkebolle. Lukka anlegg plassert i desse lokalitetane (Ervika og Solbjørg) er ikkje nemnt i planen, men vil truleg også kunna godkjennast innanfor natur og miljøkrava planen legg til grunn.

Lokalitetar fjerna frå tidlegare plan (KPA2018):

Djupedalen. Av fleire grunnar har Næringsforumet ingen innvendingar mot at denne lokaliteten vert fjerna. Nygård arealet er utvida med 34 daa i den nye planen. Næringsforumet er kjent med at området på vestsida av fjorden (vis a vis dagens anlegg) ofte er utsett for isgang, noko som kan skada anlegget. Slik arealet med utviding ved Nygård er plassert i planen vil ein vera «i ly» for slik isgang. Djupedal arealet slik det er lagt ut i Kommuneplanen 2018, er i konflikt med kvitt sektor frå lykt ved Oldervik.

Hetlevika er omtalt i Kommunedelplan for akvakultur i sjø datert 10.05.2022. Her går det fram at *Arealet ligg langt inne i fjordsystemet, der vassførekomst har naturleg låge oksygenverdiar. Arealet ligg i tillegg tett på badeplassen i Ospevika.*

Næringsforumet er samd i at desse lokalitetane (Djupedalen og Hetlevika) vert fjerna i den nye planen.

Sjøkabel Ospevika til Noa Krafal

Aker BP og Equinor søker om konsesjon for bygging og drift av nytt landstrømanlegg med utgangspunkt i Børdalen til olje/gass plattformene Noa /Krafla i Nordsjøen.

Tiltaket inneheld opparbeiding av ein utandørs, 420 kV brytar-felt i eksisterande Samnanger transformatorstasjon, ein 420/145 kV transformatorstasjon i Børdalen og ein 145 kV kompensering stasjon i Årskog i Fitjar kommune.

Ei ny kraftline mellom ny transformatorstasjon i Børdalen til landfall for fjord-kabel ved i Ospeviki vert planlagt etablert som en 145 kV luftleidning. Frå Ospeviki til Årskog (Fitjar kommune) og vidare til oljefelta, er planen å leggja ut fjord- og sjøkabel.

Der det er mogeleg og hensiktsmessig - og botnforholda tillèt det - vil kablane gravast ned eller spylast ned ved hjelp av ROV-utstyr. Det er og eit alternativ å fylle over kablane med sand. Hensikta er å beskytta kabelen mot mekaniske påverkingar som for eksempel anker og fiskeutstyr.

Det er framleis uklårt om bygging av kabelen vert realisert, men styret i Næringsforumet meiner at «føre var prinsippet» bør gjelda i denne saka. Fjord- og sjøkabelen (om den vert bygd) vil ha betydning for akvakulturplanen, særleg med tanke på fortøyingsliner og ankerfeste for oppdrettsanlegga. Dette gjeld for eksisterande anlegg ved Nygård så vel som for nye anlegg ved Ervika og Solbjørg. Sjøkabelen bør derfor omtalast, og eventuelle «avgrensingar» påpeikast, i den nye akvakulturplanen dersom det viser seg at næringa må ta omsyn til kabelen når det gjeld for eksempel skipstrafikk , oppdrettsnæring, fiske og a sjømat- næring generelt.

Det går fram av KPA for akvakultur datert 10.05.2022 at det ikkje er registrert ankringsplassar i fjorden. Næringsforumet meiner dette ein svakheit, særleg no når det ser ut til at me får ein 145 kV Fjord og sjøkabel gjennom det meste av Samnanger fjorden. På spørsmål frå Næringsforumet har tiltakshavaren for fjordkabelen varsla at avbøtande tiltak som at skilting vert utført i samsvar med gjeldande regelverk og vil inngå i MTA planen.

Næringsforumet sluttar seg til oppsummeringa av føresegnene i kommunedelplanen for akvakultur 2022 – 2031 der det heiter: Akvakultur næringa har gjennom si relativt korte historie blitt viktig for sysselsetjing og verdiskaping, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Næringa har bidrege til å oppretthalda og vidareutvikla mange større og mindre kystsamfunn. Samstundes har næringa fått ei aukande og til dels stor rolle for nasjonal verdiskaping og eksportinntekter. I dag er sjømat-næringa den nest største eksportnæringa etter olje og gass.

Også i Samnanger er sjømat-næringa viktig del av sysselsetjing og verdiskapinga.

Utanom kommentarane som er nemnt ovanfor, synes Næringsforumet at Kommunedelplan for akvakultur i sjø 2022 – 2031, med tilleggsutgreiingar og notat, er godt gjennomarbeida og tek omsyn til det meste som kan ha betydning for eksisterande og ny verdiskaping innan akvakultur i Samnangerfjorden.

Med beste helsing.

 Samnanger Næringsforum

Knut Bjørnås

Mobil 97094408

e. mail: post@samnanger-naering.no